

835.
ROZPORZĄDZENIE
PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 24 października 1934 r.

Przepisy wprowadzające prawo upadłościowe.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 15 marca 1934 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 221) postanawiam co następuje:

Rozdział I.

Przepisy ogólne.

Art. I. § 1. Z dniem wejścia w życie prawa upadłościowego tracą moc dotychczasowe przepisy w zakresie, unormowanym prawem upadłościowym, o ile artykuły poniższe nie stanowią inaczej.

§ 2. W szczególności uchyla się następujące przepisy wraz z późniejszymi ich zmianami i uzupełnieniami:

1) przepisy o upadłościach i bankructwach, zawarte w księdze trzeciej kodeksu handlowego francuskiego, oraz art. 635 księgi czwartej tego kodeksu;

2) przepisy o postępowaniu w sprawach upadłości handlowej, zawarte w dziale trzecim rosyjskiej ustawy postępowania sądowego handlowego (tom XI cz. II Zводу Praw, wyd. z r. 1903 i kontyn.);

3) przepisy o postępowaniu w sprawach upadłościowych i o przymusie osobistym względem dłużników, zawarte w art. 1 — 30 załącznika III do uwagi 1 art. 1400 ustawy postępowania cywilnego z 1864 r.;

4) ordynację upadłościową wraz z przepisami wprowadzającymi, wydaną rozporządzeniem cesarskim z dnia 10 grudnia 1914 r. (Dz. u. p. austr. Nr. 337) nie wyłączając przepisów ustawy karnej z 1852 r., utrzymanych w mocy art. 2 p. 2 przepisów wprowadzających kodeks karny i prawo o wykroczeniach;

5) ordynację upadłościową z dnia 10 lutego 1877 r. (Dz. u. Rzeszy Nr. 10, str. 351) wraz z przepisami wprowadzającymi.

Art. II. § 1. Pozostają w mocy zawarte w innych ustawach przepisy szczególne w zakresie upadłości, jej skutków i wpływu na stosunki prawne.

§ 2. W szczególności pozostają w mocy przepisy szczególne:

1) w ustawie z dnia 29 października 1920 r. o spółdzielniach (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 55, poz. 495);

2) w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej o kontroli ubezpieczeń z dnia 26 stycznia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64);

3) w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1928 r. o prawie bankowym (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 321).

Art. III. § 1. Ilekroć przepisy prawne powołują się na dotychczasowe ustawy o upadłości, stosuje się odpowiednio przepisy prawa upadłościowego.

§ 2. Przez użyte w ustawach wyrażenie „zarządca upadłości” lub „zarządca masy upadłościowej” należy rozumieć syndyka, o którym jest mowa w prawie upadłościowym.

Art. IV. Zdanie pierwsze ustępu piątego art. 133 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 41, poz. 413) otrzymuje brzmienie następujące: „Wolne są od opłaty stemplowej ugody, zawarte w sądowym postępowaniu spornym, o ile dotyczą przedmiotu sporu oraz układy w postępowaniu upadłościowym i układowem z wyjątkiem ugód i układów, powodujących przejście własności nieruchomości lub prawa do ciał kopalnych.

Art. V. Minister Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości określi rozporządzeniem sposób zarządu i likwidacji mienia, przeznaczanego na pomoc dla pracowników upadłego oraz ich rodzin.

Art. VI. § 1. Minister Sprawiedliwości może w drodze rozporządzenia wydać przepisy o wynagrodzeniu za całość czynności syndyka i zarządcy odrębnego majątku z uwzględnieniem wartości masy i stanu postępowania upadłościowego w czasie ukończenia czynności syndyka lub zarządcy.

§ 2. Do czasu wydania tych przepisów wynagrodzenie syndyka i zarządcy będzie wyznaczone

w sumie nie wyższej od przewidzianej w przepisach o wynagrodzeniu adwokatów za takie czynności.

Art. VII. Minister Sprawiedliwości w rozporządzeniu, wydanem co do spółek akcyjnych oraz spółek z ograniczoną odpowiedzialnością w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, a co do przedsiębiorstw bankowych — z Ministrem Skarbu, określi przypadki, w których sądy winny zawiadomić tych Ministrów o pewnych czynnościach w postępowaniu upadłościowym.

Rozdział II.

Przepisy szczególne dla obszaru mocy obowiązującej kodeksu cywilnego Królestwa Polskiego z 1825 r.

Art. VIII. Art. 52 prawa upadłościowego nie stosuje się do umów, urządzających stosunki majątkowe małżonków w przypadkach, przewidzianych w art. 210 kodeksu cywilnego Królestwa Polskiego z 1825 r. i w art. 221 prawa o małżeństwie z 1836 r.

Art. IX. Prawo zarządu i użytkowania majątku żony ustaje na czas upadłości męża. Prawo to wraca na ten czas do żony.

Art. X. § 1. W razie upadłości jednego z małżonków, którzy zawarli umowę przedślubną, obowiązują następujące przepisy.

§ 2. Jeżeli między małżonkami ustanowiona była wspólność majątkowa na czas ich życia albo wspólność majątku dorobkowego na czas życia lub na przypadek śmierci, wspólność ta będzie na skutek upadłości jednego z nich niezwłocznie zlikwidowana. W przypadku wspólności majątku dorobkowego żonie nie służy prawo zrzeczenia się wspólności.

§ 3. Jeżeli między małżonkami ustanowiona była wspólność majątkowa na przypadek śmierci, ograniczenia, przewidziane w art. 228 kodeksu cywilnego Królestwa Polskiego z 1825 r., przestają obowiązywać.

§ 4. Korzyści majątkowych, zapewnionych umową przedślubną między małżonkami, nie wolno dochodzić od masy upadłości ani na rzecz masy.

§ 5. W ciągu sześciu miesięcy od dnia prawomocnego ukończenia lub prawomocnego umorzenia postępowania upadłościowego, małżonkowie mogą umową notarialną urządzić na przyszłość swoje stosunki majątkowe. W ciągu miesiąca od daty zawarcia umowy małżonkowie obowiązani są pod skutkami, przewidzianymi w art. 208 kodeksu cywilnego Królestwa Polskiego z 1825 r., odpis umowy okazać urzędnikowi stanu cywilnego celem uczynienia wzmianki o zawarciu umowy na marginesie aktu małżeństwa.

§ 6. Jeżeli małżonkowie nie skorzystają z prawa zawarcia umowy, stosunki między nimi będą regulowane przepisami ustawowymi.

Art. XI. § 1. Uchyła się art. 135 prawa o ustaleniu własności dóbr nieruchomości z 1818 r. (Dz. pr. t. V, str. 295).

§ 2. W postępowaniu upadłościowym nie stosuje się przepisów o przywilejach, zawartych w prawie o przywilejach i hipotekach z dnia 13 czerwca 1825 r. (Dz. pr. t. IX, str. 355).

Rozdział III.

Przepis szczególny dla obszaru mocy obowiązującej tomu X cz. I Zводу Praw.

Art. XII. Gdy syndyk przyjmuje spadek, przypadający upadłemu, masa upadłości odpowiada za zobowiązania spadkodawcy jedynie w granicach wartości majątku spadkowego.

Rozdział IV.

Przepisy szczególne dla obszaru mocy obowiązującej kodeksu cywilnego austriackiego.

Art. XIII. § 1. Pozostają w mocy przepisy §§ 1260, 1261, 1262 kodeksu cywilnego austriackiego.

§ 2. Uchyła się § 1024 kodeksu cywilnego austriackiego.

Art. XIV. Pozostają w mocy przepisy ustawy z dnia 23 grudnia 1917 r. o umowie ubezpieczenia (Dz. u. p. austr. Nr. 501), o ile zawierają przepisy odrębne w zakresie upadłości.

Art. XV. Pozostaje w mocy § 56 ustęp 3 powszechnej ustawy hipotecznej z dnia 25 lipca 1871 r. o stopniu pierwszeństwa wpisu hipotecznego w razie upadłości (Dz. u. p. austr. Nr. 95).

Art. XVI. § 1. Upadłość masy spadkowej kupca może być ogłoszona także wówczas, gdy majątek masy nie wystarcza na zaspokojenie długów.

§ 2. Postępowanie co do upadłości masy spadkowej toczy się oddzielnie od postępowania co do upadłości kupca, któremu spadek przypadł, jeżeli była lub będzie ogłoszona jego upadłość.

§ 3. Wniosek o ogłoszenie upadłości może złożyć spadkobierca lub kurator spadkobiercy, nieznanego z miejsca pobytu, jeżeli spadek przyjęli, albo też kurator spadku.

§ 4. Wniosek wierzyciela o ogłoszenie upadłości winien być skierowany przeciwko spadkobiercom i kuratorowi spadkobiercy, nieznanego z miejsca pobytu, którzy spadek przyjęli, albo przeciw kuratorowi spadku. Jeżeli spadkobiercy jeszcze spadku nie przyjęli i niema kuratora spadku, sąd na wniosek wierzyciela ustanowi kuratora masy spadkowej.

Rozdział V.

Przepisy szczególne dla obszaru mocy obowiązującej kodeksu cywilnego niemieckiego.

Art. XVII. § 1. W razie upadłości męża, jeżeli małżonkowie żyją w ogólnej wspólności majątkowej, wspólności dorobku albo wspólności mienia ruchomego, mienie łączne należy do masy upadłości. Rozliczenie między małżonkami co do mienia łącznego nie następuje.

§ 2. W razie ogłoszenia upadłości żony, mienie łączne nie należy do masy upadłości.

§ 3. Przepisy paragrafów poprzedzających stosuje się odpowiednio przy kontynuowanej wspólności majątkowej z tą zmianą, że w miejsce męża wstępuje pozostała przy życiu żona, a w miejsce żony — zstępni.

Art. XVIII. § 1. Ogłoszenie upadłości masy spadkowej celem ograniczenia odpowiedzialności spadkobiercy za długi spadkodawcy może nastąpić w przypadku, gdy masa spadkowa nie wystarcza na zaspokojenie długów. Ogłoszenie upadłości masy spadkowej jest dopuszczalne tylko co do całości masy.

§ 2. Wierzyciele masy spadkowej nie mogą żądać ogłoszenia jej upadłości w przypadku, gdy masa nie wystarcza na zaspokojenie długów, co nie wyłącza ich prawa do ogłoszenia upadłości zmarłego dłużnika według przepisów prawa upadłościowego.

§ 3. Ogłoszenia upadłości może żądać każdy spadkobierca, chociażby nie był kupcem, jak również wykonawca testamentu, któremu służy zarząd spadku, oraz zarządca spadku. Jeżeli spadkobierczynią jest mężatka a spadek należy do mienia wniesionego lub do mienia łącznego, ogłoszenia upadłości może żądać tak ona, jak i mąż, przyczem zezwolenie małżonka nie jest potrzebne. To samo obowiązuje również i po ukończeniu wspólności, jeżeli spadek należy do mienia łącznego. Wniosek, zgłoszony przez jednego ze spadkobierców lub jednego z małżonków, będzie uwzględniony tylko w razie uprawdopodobnienia, że masa spadkowa nie wystarcza na zaspokojenie długów.

§ 4. Właściwy do ogłoszenia upadłości jest sąd, który był właściwy do ogłoszenia upadłości w dniu śmierci spadkodawcy.

§ 5. Jeżeli spadkobierca przed ogłoszeniem upadłości zaspokoił ze spadku roszczenia o zachowek, zapisy albo zlecenie, czynności te są bezskuteczne w stosunku do masy upadłości, jak czynności prawne upadłego, działane pod tytułem darmym.

§ 6. Spadkobiercy nie służą prawo zatrzymania z powodu nakładów, ulegających zwrotowi ze spadku na podstawie §§ 1978 i 1979 kodeksu cywilnego niemieckiego.

§ 7. Należności z tytułu nakładów, wymienione w paragrafie poprzedzającym, zobowiązania z czynności prawnych wykonawcy testamentu i kuratora spadku oraz zobowiązania, które powstały z tytułu zarządu spadku przez kuratora, wykonawcę testamentu lub spadkobiercę, który zrzekł się spadku, o ile wierzyciele spadku byłiby zobowiązani, gdyby wymienione osoby miały dla nich czynności te załatwiać, winny być zaspokojone w drugiej kategorii kolejności, wskazanej w art. 203 prawa upadłościowego.

§ 8. Układ w postępowaniu upadłościowym może być zawarty tylko na wniosek wszystkich spadkobierców.

Art. XIX. § 1. W razie upadłości spadkobiercy i jednoczesnej upadłości masy spadkowej lub jednoczesnego ustanowienia zarządu spadku, wierzyciele spadku, za których wierzytelności spadkobierca według przepisów kodeksu cywilnego niemieckiego bez ograniczenia odpowiada, mogą swoje wierzytelności zgłosić w obu postępowaniach. Jednak wierzytelności te będą zaspokojone z masy upadłości spadkobiercy tylko w sumie, w jakiej nie zostały zaspokojone z masy spadkowej.

§ 2. To samo stosuje się w razie ogłoszenia upadłości męża, jeżeli żona jest spadkobierczynią, a spadek należy do mienia łącznego.

Art. XX. § 1. Przepisy dwóch artykułów poprzedzających stosuje się odpowiednio do postępowania upadłościowego, dotyczącego mienia łącznego w przypadku kontynuowanej wspólności majątkowej.

§ 2. W postępowaniu uczestniczą tylko wierzyciele mienia łącznego, których wierzytelności istniały już w czasie powstania kontynuowanej wspólności.

§ 3. Nie może żądać ogłoszenia upadłości wierzyciel, za którego wierzytelność pozostały przy życiu małżonek osobiście w tym czasie odpowiadał, ani też zstępny uprawniony do udziału.

Art. XXI. Syndyk, gdy przyjął spadek, przypadający upadłemu, może wykonywać prawa, które służą spadkobiercy celem ograniczenia odpowiedzialności za długi spadkodawcy.

Art. XXII. Jeżeli w chwili ogłoszenia upadłości w księdze hipotecznej było wpisane ostrzeżenie celem zabezpieczenia roszczenia o udzielenie lub zniesienie prawa na nieruchomości upadłego albo na prawie wpisanem na rzecz upadłego, albo celem zabezpieczenia roszczenia o zmianę treści lub pierwszeństwa takiego prawa, wierzyciel może żądać od syndyka zaspokojenia swego roszczenia. To samo obowiązuje, jeżeli co do prawa zastawu statku wpisane było ostrzeżenie do rejestru statków.

Art. XXIII. Pozostają w mocy przepisy ustawy z dnia 30 maja 1908 r. o umowie ubezpieczenia (Dz. u. Rzeszy 1908 r. str. 263), o ile zawierają odrębne przepisy w zakresie upadłości.

Rozdział VI.

Przepisy przejściowe.

Art. XXIV. § 1. Upadłość, ogłoszona przed dniem wejścia w życie prawa upadłościowego, przeprowadzona będzie według przepisów dotychczasowych.

§ 2. Wniosek o ogłoszenie upadłości, złożony przed wejściem w życie prawa upadłościowego a jeszcze nie rozstrzygnięty, będzie przekazany sądowi, według prawa upadłościowego właściwemu. Gdy jest kilka sądów właściwych, sąd wezwie zgłaszającego wniosek, aby wskazał sąd, któremu wniosek ma być przekazany.

Art. XXV. § 1. Jeżeli na obszarach, na których dopuszczalne jest ogłoszenie upadłości osoby, nie będącej kupcem, wniosek, złożony przed wejściem w życie prawa upadłościowego, nie został jeszcze rozstrzygnięty, sąd postępowanie umorzy.

§ 2. Gdyby upadłość już była ogłoszona, postępowanie upadłościowe toczyć się będzie według przepisów dotychczasowych.

Przepisy końcowe.

Art. XXVI. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. XXVII. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1935 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *L. Kozłowski*

Minister Spraw Wewnętrznych:

Marjan Zyndram-Kościałkowski

Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*

Minister Wyznań Religijnych

i Oświecenia Publicznego: *W. Jędrzejewicz*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *H. Floyar-Rajchman*

Minister Komunikacji: *M. Bułkiewicz*

Minister Opieki Społecznej: *Jerzy Paciorkowski*

Minister Poczty i Telegrafów: *E. Kaliński*